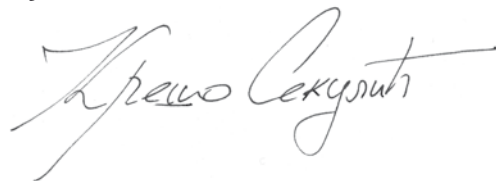

РИЈЕЧ УРЕДНИКА

Размишљам колико су моји вршњаци почели стварати неки нови језик који је „ни тамо, а ни овамо“. У настојању да будемо што опуштенији и прихваћенији у друштву, користимо изразе од којих се старијим генерацијама врти у глави. Хоћемо ли се изгубити у том сопственом пренемагању? Не би ово био проблем да само тако причамо иза школе, на утакмицама или у кафићу, када смо са блиским особама. Имам осјећај да ријечи попут бренд, тренд, едукација, тин, филлинг и др., улазе у свакодневну употребу и то на велика врата. Није српски језик сиромашан па да морамо ријечи да увозимо. Пробудимо се већ једном. **ВРИЈЕМЕ ЈЕ!**

САДРЖАЈ

ВИЈЕСТИ 3

У ХОДНИКУ 4,5

ТЕМА 6

ИНТЕРВЈУ 7

PLAY OFF 8

ЛИДЕРСТВО ЗА МЛАДЕ 9

ПОСЈЕТА СРЕДЊОШКОЛАЦА ИЗ ТРСТА 10

**БУДИ СООЛ, БУДИ У ТРЕНДУ, БУДИ
ГИМНАЗИЈАЛАЦ... 11**

„ЋИР“ КРОЗ ГИМНАЗИЈУ 12, 13

ДЕШАВАЊА ВАН ЦРВЕНИХ ЦИГЛИ 14

ЧЕРНОБИЛ 15

ЈЕЗИЦИ 16, 17

СВАШТАРА 18

СПОРТ - ЏУДИСТА ВЕДРАН ГРМУША 19

ПАРИПОЛОГИЈА 20

СТВАРАЛАШТВО 21, 22

**ПОСЉЕДНИ ПОЗДРАВ
ПРОФ. ВЕСЕЛИНУ БЕЛЕНЗАДИ 23**

РАЗГЛЕДНИЦА ИЗ ГИМНАЗИЈЕ 24

ЗА ИЗДАВАЧА:

СЛАВИЦА ИВОШЕВИЋ-ЊЕЖИЋ, ДИРЕКТОР

КООРДИНАТОР:

ИВАН ЈЕВЂОВИЋ, ПРОФ.

УРЕДНИК:

КРЕШО СЕКУЛИЋ

РЕДАКЦИЈА:

НИКОЛИНА ГРБИЋ, СЕЛЕНА МОЧЕВИЋ, ТИЈАНА ТРКУЉА,
НИКОЛА ПАРИПОВИЋ, НЕБОЈША ЈУКИЋ, ТИЈАНА
БЈЕЉАЦ, СВЈЕТЛАНА МАМИЋ, ИГОР ГАВРИЋ, АЊА
КАВИЋ, АНА РОДИЋ, МИХАЕЛА ГРАЧАНИН, КРИСТИНА
ПАЈИЋ

ФОТОГРАФИЈА:

МАЈА АЈДАР

ПРЕЛОМ:

ОРФЕЈ

ИЛУСТРАЦИЈЕ:

СОЊА ЕГИЋ

ШТАМПА:

ГРАФИД, БАЊАЛУКА
МАЈ 2006.

САЈАМ КЊИГЕ

Последњи Сајам књиге који је одржан у Бањалуци 2005. године, био је веома запажен и успјешан за Гимназију. Нисам баш хтјела рећи да су протекла учешћа на сајму била лоша (ако је то већ неко помислио), али судећи по многим чињеницама, овај је ипак био успјешнији и љепши. Имали смо један од већих штандова, што је велика ствар, јер често смо добијали премале штандове који никако нису задовољавали наше потребе. Тај штанд се налазио одмах поред штанда ТЕОЛ-а, који нам је често спонзор.

На сајму смо се представили са двије велике активности које се састоје из бројних мањих „подактивности“: Представљене су стручне књиге наших професора, затим представе које су слика наших глумачких секција. На штанду су извођене представе на српском (III3), те на њемачком и енглеском (IV1). Наравно ту су и незаобилазни образовни компакт дискови професора Жељка Грбића, које су заједно са њим радили ученици на секцији, али и за матурски рад: Word, Pascal, Basic, Front Page и др.

Наше учешће на сајму је сваки даном употпуњавано музиком, глумом и смијехом, што је чинило наш боравак пријатнијим, како за нас, тако и за посетиоце. Не треба заборавити да су сваку нашу активност проpratили и медији, а о чему говоре бројне ТВ и радио емисије. Важну улогу у свему томе имао је и Савјет ученика.

ТАКМИЧЕЊА

На недавно одржаном кросу под покровитељством РТС-а наши ученици су забиљежили успјешне резултате.

Ученица **Драгана Ђурђевић**, III6, на стази од 800м освојила је прво мјесто међу ученицама трећег разреда.

Бојан Вујновић, ученик III3 одјељења, на стази од 1000м освојио је треће мјесто у категорији трећег разреда.

ПОСЈЕТА ИТАЛИЈИ

У другој половини априла, Италију је посјетило тридесет ученика наше школе који су се показали као најуспјешнији у учењу италијанског језика. Уз помоћ мале донације италијанске амбасаде, најангажованији ученици 2. 3. и 4. разреда провели су пет незаборавних дана у прелијепој Венецији уз пратњу професора. Овај програм је помогао нашим гимназијалцима при усавршавању овог језика, који је све више кориштен како у свијету тако и код нас.

У ХОДНИКУ

АУТОР: ЦЕЦА, IIII1

...ЈЕЗИК ДОВОЉНО БОГАТ РИЈЕЧИМА И ИЗРАЗИМА...СТРАНЕ РИЈЕЧИ И ИЗРАЗИ...РИЈЕЧИ...БО

Да ли сматраш да је наш језик довољно богат ријечима и изразима?

Да.

Мислиш ли да се кориштењем страних ријечи наш језик обогаћује или скрнави?

У неку руку мислим да се обогаћује. Зависи који језик се узима, ако се узима неки језик близак нашем, наравно да се обогаћује, а ако се узимају из скроз супротних језика сматрам да се скрнави.

Да ли ти често користиш стране ријечи?

Најчешће ријечи из енглеског језика — то је данас типично, највише их користим „на улици“.

Да ли знаш шта значи ријеч вареника?

Млијеко.

ВИОЛЕТА ТОМИЋ, III5

САША БОЛИЋ, III8

НИКОЛА САВИЋ, III3

Мислиш ли да је наш језик довољно богат ријечима и изразима?

Па, мислим.

Да ли сматраш да се наш језик богати или скрнави кориштењем страних ријечи?

Не скрнави, него се само проширује на веома занимљив начин и добија се као неки други језик који је на неки други начин занимљивији од овог првог. Конташ?

Да ли ти користиш ријечи страног поријекла?

Наравно да користим, не постоје баш све ријечи у нашем језику које описују све појмове. Посебно стручне ријечи.

Да ли знаш шта значи вареника?

То је једна лијепа жена која је проварена!☺

Да ли сматраш да је наш језик довољно богат ријечима и изразима?

Јесте, и превише.

Да ли се кориштењем страних ријечи наш језик обогаћује или скрнави?

Скрнави се наш језик, јер ми имамо све једну ријеч, а покушавамо их употребљавати на страном језику.

Да ли ти често користиш стране ријечи?

Па, понекад употребљавам, али трудим се да то избјегнем.

Да ли знаш шта значи ријеч вареника?

Не.

МАРИЈАНА ЗИМОЊА, III6

ЛАЗО ПОДАЈАР, III3

Мислиш ли да је наш језик довољно богат ријечима и изразима?

Јесте, наравно.

Да ли сматраш да се наш језик богати или скрнави кориштењем страних ријечи?

Скрнави, апсолутно, јер ми имамо довољно својих ријечи да бисмо користили туђе. Своје занемарујемо и једну енглеску ријеч користимо за педесет наших.

Да ли ти користиш ријечи страног поријекла?

Ријетко.

Да ли знаш шта значи вареника?

Млијеко.

Мислиш ли да је наш језик довољно богат ријечима и изразима?

Апсолутно. Али данас млади све више користе стране изразе и наш стари српски језик се заборавља.

Да ли сматраш да се наш језик богати или скрнави кориштењем страних ријечи?

Мислим да се скрнави, ми наше ријечи замјењујемо новим, туђим ријечима и мислим да то није у реду.

Да ли ти користиш ријечи страног поријекла?

Апсолутно не користим. Ја се служим само ријечима које вуку коријен из српског језика.

Да ли знаш шта значи вареника?

Вареника значи млијеко.

МИЛОШ ТАДИЋ, 1112

Мислиш ли да је наш језик довољно богат ријечима и изразима?

Мислим да је веома богат и ријечима и изразима.

Да ли сматраш да се кориштењем страних ријечи наш језик обогаћује или скрнави?

Не обогаћује се. Сматрам да се скрнави јер постепено губимо наше изворне ријечи.

Да ли ти често користиш ријечи страног поријекла?

Никада не користим ријечи страног поријекла.

Да ли знаш шта значи вареника?

Знам, млијеко.

МАЈА ХУСКИЋ, 1111

Мислиш ли да је наш језик довољно богат ријечима и изразима?

Па, и није баш.

Да ли сматраш да се кориштењем страних ријечи наш језик обогаћује или скрнави?

Па свакако да се обогаћује, али у исто вријеме се и скрнави на неки начин.

Да ли ти често користиш ријечи страног поријекла?

Редовно их користим, углавном сваки дан, већином из енглеског језика из простог разлога што волим тај језик.

Да ли знаш шта значи вареника?

Вареника? Неко јело.....

ТАЊА ТРАМОШЉИКА, 1112

Мислиш ли да је наш језик довољно богат ријечима и изразима?

Мислим да јесте.

Да ли сматраш да се кориштењем страних ријечи наш језик обогаћује или скрнави?

Мислим да се обогаћује, јер проширујемо рјечник и сазнајемо неке нове изразе.

Да ли ти често користиш ријечи страног поријекла?

Па понекад, у ствари ријетко.

Да ли знаш шта значи вареника?

То је млијеко, ја мислим.

Мислиш ли да је наш језик довољно богат ријечима и изразима?

Слабо.

Да ли сматраш да се наш језик богати или скрнави кориштењем страних ријечи?

Скрнави се зато што наш језик губи на вриједности и слично.

Да ли ти користиш ријечи страног поријекла?

Невер!☹

Да ли знаш шта значи вареника?

Знам, па то је врста аута. ☺

ОГЉЕН ЛАКИЋ, 1111

Мислиш ли да је наш језик довољно богат ријечима и изразима?

Мислим да јесте.

Да ли сматраш да се кориштењем страних ријечи наш језик обогаћује или скрнави?

Сматрам да се обогаћује, кориштењем нових ријечи проширујемо рјечник.

Да ли ти често користиш стране ријечи?

Па, користим, на примјер руксак и сличне ријечи које су се већ укоријениле код нас.

Да ли знаш шта значи ријеч вареника?

Знам, то је ... млијеко.

ЈЕЛЕНА ЈЕЛОВАЦ, 1111

ФИЛИНГ ЕДУКАЦИЈА САТИСФАКЦИЈА ТИН ТРЕНД БРЕНД ЛИК

Е „БУРАЗ“, БАШ МИ ЈЕ „ИСФУР“ ШТО ТИ ОВО
ПРИЧАМ АЛ „ИСФУРО“ МЕ ОНАЈ „ЛИК“ СИНОЋ,
А БАШ НАМ ЈЕ „ГОТИВНО“ БИЛО... ИМАЛА САМ
„ФИЛИНГ“ ДА ЋЕ „УПАЛИТИ“...

Ако се међу цијењеним читаоцима нађе неко ко ће се запитати чему ови знаци навода, тај је озбиљно „заглибио“ у лавину жаргона, која сваким даном све озбиљније пријети да нам однесе језик.

Не знам да ли сте примијетили, али из уста данашње омладине излази неки поприлично недефинисан језик. Можда од силне жеље за европеизацијом и Западом, када случајно ударите у некога на улици нећете рећи „опростите“ или „извините“ него, све популарније „SORRY“!

Боже, зашто ме ово толико подсјећа на ружичасте (sorry, читај: пинк) часописе са исто тако „пинк“ насловима типа: Cool Girl, Chica, Лили, уз које, као најновији „крик“ генијалног им маркетинга, гратис добијете – пинк сјену са пинк апликатором у special heart паковању?

И то је литература из које се „едукује“ данашња омладина! Па и није ми чудно што за разговор са једним 16-годишњаком/ињом морате бити добро „потковани“ енглеским вокабуларом. Образована популација, нама шта... само ће дјеца дјеце њихове дјеце славити Thanksgiving Day умјесто палити машале (лиле) за Петровдан!

Све је то, кажу, да бисмо били у „тренду“... Тренд. Чија је то, уопште, ријеч? Ако смо у тренду, ако изгубимо језик, чуван вијековима на овом тлу, е онда званично изјављујем да нисам у тренду! Нека нам путоказ буду ријечи Стефана Немање: „Чувајте, чедо моје мило, језик као земљу. Реч се може изгубити, као град, као земља, као душа. А шта је народ изгуби ли језик, земљу, душу?! Не узимајте туђу реч у своја уста! Узмеш ли туђу реч, знај да је ниси освојио, него си себе потуђио...“

Оправдано и контролисано преузимање страних ријечи, првенствено за појмове који нису познати у нашем језику, представља један вид богаћења језика, али наглашавам – КОНТРОЛИСАНО!

Ово, горе поменуто, сигурно не оправдава разновразне „feeling-e, cooling-e и pressing-e“, а читава гомила истих свакодневно изађе из баш ваших уста. Не бих ништа да вам намећем, јер демократија и то... Вјероватно постоји неки закон по којем имате право на слободно изражавање (на оном истом, недефинисаном језику), али вас молим да бар један дан говорите српским језиком и увидите сву његову љепоту.

То би било моје грешно мишљење, а ваше се види из претходне анкете...

УПАЛИТИ ГОТИВА СИМПА БУРАЗ ИСФУР ЛИК БРЕНД ТРЕНД ПОЗЗ ФАКЦИЈА

ЛИК ИСФУР БУРАЗ ГОТИВА СОРИ ГОТИВИЦЕ СУРФАЊЕ НЕТОМ ПИНКИ ФИЛИНГ

САТИС ЕДУКАЦИЈА ФИЛИНГ ТРЕНД ПРЕСИНГ ОК КУЛ

„...ВОЛИМ ЉУДЕ, ДЈЕЦУ И МЛАДОСТ...”

ЈЕДАН РУСКИ ПЕДАГОГ А. С. МАКАРЕНКО ЈЕ РЕКАО: „ДАЛЕКО ЈЕ ТЕЖЕ ПРЕВАСПИТАВАТИ, НЕГО ВАСПИТАВАТИ!”. МИ СМО РАЗГОВАРАЛИ СА ПЕНЗИОНИСАНОМ ПЕДАГОГИЦОМ, ГЋОМ ГОРДАНОМ ПАВЛОВИЋ, КОЈА ЈЕ, МОЖЕМО СЛОБОДНО РЕЋИ, УСПЈЕШНО ОБАВЉАЛА И ЈЕДНО И ДРУГО.

Због чега сте се определијели да будете педагог? И када бисте имали прилику да ли бисте опет изабрали исту професију?

Сигурно да бих. Као првак, у основној школи, далеких година, прво сам рекла — бићу учитељица! Тада сам пред собом имала као узор лијепу учитељицу, средњег стаса, овалног бијелог лица, валовите косе.

То се мени, као дјетету од 7 година, учртало у памћење. Говорила је течно, екавски. Била је из Србије. Звала се Емилија, тога се сјећам. Рекла сам да ми је била узор. Није то било само због физичког изгледа, већ и због комуникације. Имала је топлу, пријатну и благу ријеч. Постављала би директна питања и била је стрпљива при чекању одговора, а то је украс сваког просвјетног радника.

На крају, одржала сам дату ријеч. Завршила сам 5-годишњу Учитељску школу, а затим Филозофски факултет, одсјек за педагогију.

Колико дуго сте радили у просвјети?

Прво сам радила у Добоју, као учитељица, а затим у Центру за основно образовање, у педагошком тиму. Прешла сам у Бањалуку 1979. год., у Технички школски центар. Затим сам 1984. год. започела рад у Гимназији. И ту сам, до 1994. год., предавала педагошке групе предмета, а након тога сам, исто у Гимназији, изабрана за првог директно постављеног педагога. Тако да сам у просвјети радила читав свој радни вијек.

Да ли сте задовољни оним што Вам је дала Гимназија, али и Ви њој?

Задовољна сам. Улазни фактор ученика који долазе у Гимназију захтијева од просвјетних радника

да стално допуњују своје знање да би могли прићи сваком појединцу. Свака генерација доноси нешто ново, доста тога се мијења из године у годину, а педагог мора све то да прати и да задовољи. А, што се мене тиче, па, педагог је врло специфично звање. Он мора да задовољи популацију ученика, професора, родитеља. Мора да задовољи тај троугао, јер ако то не испуни, онда није добро обавио посао.

Постоји и други троугао, тј. троугао, ученик-професор-настава. И ту треба доста да се ради, професори треба да прихвате **ученика као субјекта у настави**. Због тога прихватам интерактивну наставу или како ја више волим рећи, групни рад. Колико сам ја дала Гимназији, не знам! Али знам да све што је ученика тиштило, бољело, у овој канцеларији се могло рећи. Ја сам имала мајчински приступ у овом послу, тиме сам задовољна. Јер, педагог мора да унесе љубав у овај посао, не претјерану, али...

Нисам задовољна тиме што је закон врло касно педагога дефинисао као стручно лице, а школа без педагога је као болница без љекара. У 2/3 случајева сам успјела задовољити потребе ученика Гимназије и себе. **Педагог је сарадник** ученику, професору, разреднику па и директору.

Са којим сте се проблемима најчешће сусретали у вашем радном вијеку?

У Гимназији се нисам сретала са неким већим проблемима; гимназијалци су увијек прихватили моју подршку и савјете.

Можда се неко мотивисан баш Вашим ријечима, одлучи за професију педагога, па шта бисте им савјетовали?

Првенствено, ако педагог помисли, пожели или се осјећа као управљач, није успио у свом послу, изгубио је младост, тј. ученике око себе, он **мора** бити сарадник. Он мора да предлаже, а тек онда

да захтијева! Чешки педагог Ј. А. Коменски је тражио од свих просвјетних радника да пред ученике излазе са осмијехом на лицу и да их поздрављају подстицајним ријечима, попут: „Добро јутро, моје драге колеге, учитељи, доктори, правници...”

А на наше питање да ли јој недостаје Гимназија и одлазак на посао свако јутро, са сјетом у гласу, одговара:

Недостаје ми тај устањени ритам активности, чак толико да ми се чини да ћу обољети, али драго ми је што су на моје мјесто дошли млади људи. Недостају ми моје колеге. Ипак, највише ми недостајете ви, младост са којом сам остарила. Јер ући у школу са седам година, а изаћи са 65 није мала ствар.

И на крају, порука гимназијалцима...

Учи данас за данашњи дан или данас за јучерашњи дан!

Свој рад организујте, јер велика је ствар имати добро организацију. Ако у томе успијете, ви сте економични и рационални.

Обданица траје 24 часа, од тога морате имати 7 сати активног одмора, сна. Идеалан одмор је од 23-06 часова. Не избегавајте наставу и свакодневно учите 3-4 сата. Многи ће рећи „ова је баш за пензију“, али радо ћу поднијети смијех 1300 младих лица. И често понављајте, као што стара латинска изрека каже:

„REPETITIO EST MATER STUDIOURUM”.

PLAY OFF

PLAY OFF, иако недавно реновиран, није изгубио на популарности. И даље је најпознатије окупљалиште гимназијалаца и остале градске елите, али са промијењеном циљном групом. Умјесто некадашњих рок група, млади се опуштају уз све присутније народњаке и турбо фолк музику. Мудар потез власника који је на вријеме схватио да од рока нема хљеба.

PLAY OFF једно од најпознатијих мјеста гдје млади људи одлазе након што (не побјегну) оду из школе.

Међутим, OFF није само мјесто на којем се пије рана јутарња кафица, проводи цијели дан, па и забавља уз пивце до фајронта... То је мјесто гдје се врло, врло често раде задаци из *Венеа* и пишу лектире.

Док се III и IV разреди тамо понашају као код куће, први улазак у *PLAY OFF* је врло плашљив и несигуран: много дима, неки чудни људи, затим она три билијара што стоје на средини просторије остављају јако несигуран први утисак. Ипак, сви се јако брзо навикавају на њега и проводе четири године, а неки случајем и више, у њему. Можда и чешће него у властитој учионици. OFF је некада био препознатљив по малом удубљењу на улазу у које су свакодневно упадале уморне ноге младих људи. Ту рупу сада су замијениле смеђе фенси плочице.

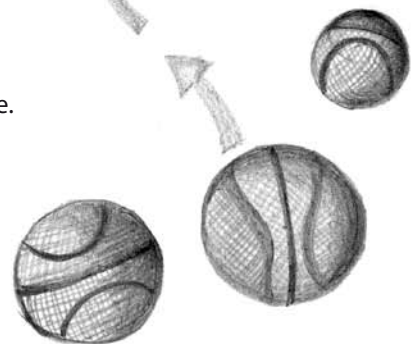
Иако неким смета, а неким одговара недавна промјена, сви се слажу да је ваздух остао карактеристичног мириса и густине.

Па ко воли, нек' изволи...

Од када је OFF реновиран, лjeta 2005. године, у њега понајвише излазе фенсери из економске, медицинске и електро школе. И наравно, гимназијалци. Долазе и они који су већ одавно завршили гимназију. Иако је разочарао рок фанове, развеселио је околне фенсере који су са одушевљењем прихватили још једно мјесто за добар провод уз Стоју, Вики & Ко.

И сада, умјесто старог доброг рока, ми слушамо неке нове народњаке, који само више привлаче неке нове клинце у гимназијски OFF. Није да нам се то не свиђа, већ једноставно OFF није као прије, јер музика није иста, а и раја се знатно промијенила.

И сад ми, гимназијалци, да би нам вратили стари OFF, треба да шетамо са натписима на леђима: „OFF нам вратите, доктори будући, понекад свратите, затим кући“.

ЛИДЕРСТВО ЗА МЛАДЕ – ШАНСА КОЈА СЕ ПРУЖА ЈЕДНОМ У ЖИВОТУ

Програм под називом *Youth Leadership* се већ седму годину под покровитељством америчке владе, а у организацији америчке амбасаде у БиХ, проводи у градовима Босне и Херцеговине. Ове године је омогућио да се 15 ученика из наше земље, током боравка у Сједињеним Америчким Државама, упознају са начелима демократије, америчком културом и начином живота, али и да унаприједи своје лидерске способности. Од преко 300 пријављених ученика само из Бање Луке, прошле године се међу финалистима нашла и ученица тадашњег II4 разреда наше школе, **Тања Шљивар**. Она је тада добила прилику да са укупно по 5 ученика из Зенице, Мостара и нашег града, проведе незаборавне три седмице у САД.

Ево како она види свој боравак у овој далекој земљи.

Тања: „Жељела бих да истакнем да ово није било туристичко путовање, већ програм обуке будућих лидера који је имао више циљева: развијање лидерских способности и националне толеранције младих у БиХ, упознавање са демократским системом САД, представљање БиХ у САД, разбијање различитих предрасуда, и као крајњи циљ друштвено корисни пројекат који су ученици дужни да остваре након повратка из САД. Прве седмице боравили смо у породицама у Вирџинији и имали смо прилику да упознамо амерички систем школовања, гдје су ученици обавезни да слушају само шест предмета, од којих су три изборна. У оквиру једночасовних предавања имали смо задатак да Американцима приближимо нашу државу. Већина није имала појма гдје се налазимо, а током предавања постављали су крајње банална питања типа: „Да ли поштујемо краве као свете животиње“. Другу недељу провели смо у хотелу у Вашингтону, гдје смо уживали обилазећи Капитол Хил, Бијелу кућу, бројне музеје, споменике, амбасаду БиХ, шопинг центре, ресторане. Конзумирајући разне специјалитете, сви смо се кући вратили са неколико килограма више. Посјетили смо такође и UNHCR и бројне невладине организације које рјешавају различите социјалне проблеме. Посљедњу седмицу, која је била посвећена планирању пројекта за наш град, провели смо такође у Вирџинији, и тада смо волонтирали у јавној кухињи за сиромашне. За пројекат смо одабрали волонтирање у дјечијој болници „Др Мирослав Зотовић“ и то је било веома корисно и за дјецу, али и за развој нас петоро као личности. Крај путовања обиљежиле су сузе, албуми испуњени са 300 фотографија и успомене које су се тако јасно утиснуле у главе шеснаестогодишњака којима се остварио животни сан. Највреднији аспект овог путовања за мене су пријатељства која сам склопила, а програме сличне овоме препоручила бих свим својим вршњацима.“

Ове године се за програм у нашем граду пријавило преко 400 кандидата, а само петоро најбољих је одабрано. Финалисти су и ове године бирани на основу њихових активности, заинтересованости за рад и идеја за промјену суморног стања у нашој средини. Најбитније је било добро се представити пред комисијом која је бирала финалисте. Међу овогодишњих петоро финалиста су чак два ученика Гимназије, то су **Нина Вурдеља**, III3 и **Игор Гаврић**, III10. Ево шта они очекују од путовања које им предстоји у априлу.

Нина: „Заиста се нисам надала, али сам врло сретна што сам изабрана. Нарочито ме радује посјета Њујорку. Обиласци зграде Уједињених нација, гледање представе на Бродвеју већ ме држе у ишчекивању. Мислим да се оваква прилика пружа само једном у животу и могу рећи да ћу максимално искористити сваки секунд свог боравка у САД на најбољи могући начин.“

Игор: „Могу рећи да сам након интервјуа био врло сигуран да ћу бити финалиста, с обзиром да сам крајње опуштено и самоувјерено износио своје ставове. То је очигледно уродило плодом, и ето, идем и ја! Од овог путовања очекујем доста тога. Да упознам амерички начин живота, стекнем нека корисна познанства и наравно, да се добро забавим! Мене нарочито радује што је ове године џепарац повећан са 10 на 25 долара дневно, тако да ћу, ваљда, моћи покуповати све оно што сам науимио! Свакако, крећем са великим очекивањима, а надам се да ћу се вратити са још бољим искуствима!“

И шта још рећи? Они који се усуде, ти и добијају. А ово троје ученика су свакако добили шансе које ријетко ко добије. И они вам за крај поручују да будете самоувјерени, спремни да браните своје ставове. Трудите се што више можете јер ће се ваш труд на крају исплатити, и никада, никада не губите наду!

ПОСЕТА СРЕДЊОШКОЛАЦА ИЗ ТРСТА

У марту, нашу школу посетила је група ученика школе из Трста. Реч је о школи која ради по таквом IBO програму који је доскоро за нас био непознаница. Ова посета би требало да буде још један степен да се наше школство подигне на већи и светски признатији ниво.

У прошлом броју *Орфеја* сте имали прилику да сазнате на који начин ради IBO. Гимназију су посетиле две групе ученика; једна је „видео група“, а друга група је имала задатак да у склопу својих наставних активности спреми проширени извештај о томе како функционише настава код нас.

Тим поводом су наши ученици на разне начине покушали представити рад у нашој школи, и то употпунити што сликама или сличним садржајима, што дружењем.

Након упознавања са школом и градом, домаћини су одвели своје госте у Сарајево и Мостар да посјете школе које раде по IBO програму.

С обзиром на то да је ова школа из Трста мултинационална, те да су се за наше школство, а самим тим и за овај град, заинтересовале значајне личности, а међу њима највише Елизабет Рен (представник Уједињених светских колеџа), могу слободно рећи да се Бањалуци смеши једна нова, а опет стара велика улога.

Ако овај систем школства уроди плодом, Бањалука ће постати „мали центар великих нација“, гдје ће сигурно долазити страни ученици да живе и да се школују. Ту чињеницу морамо имати у виду.

БАЊАЦ ЈЕ ДРУГ С ВАШЕ ЛИЈЕВЕ СТРАНЕ

БУДИ СООЛ, БУДИ У ТРЕНДУ, БУДИ ГИМНАЗИЈАЛАЦ...

Ова реченица се налази у канцеларији секретара школе. Мислим, налазила се прије неколико година на календару наше школе. Ко зна, можда се и тај стари календар чува?

Међутим, то није тема ове приче. Желим вам скренути пажњу на бројне могућности, неке вама већ познате, које Гимназија пружа својим ученицима.

Поред честих размјена ученика, гимназијалцима је омогућено и учешће у различитим програмима који се тичу школовања у иностранству. Захваљујући претходно поменутом, неки ученици су учествовали у АФС програму. Они који су имали среће, а показали су се као снажљиви, креативни и упорни, добили су једногодишњу стипендију. Срећне руке било је пет ученика Гимназије. Они се данас налазе у Њемачкој и похађају неку од њихових гимназија.

У жељи да откријемо како су пола године провели без родитеља, пријатеља и каква су њихова досадашња искуства, питали смо неке од њих.

Ђорђе Бањац, ученик тад већ 110 разреда наше гимназије, из чисте радозналости се пријавио код АФС волонтера и након низа радионица, доживио је пријатно изненађење. Његово име се нашло на списку ученика који ће путовати у Њемачку.

О својим досадашњим искуствима Ђорђе каже: „Моји страхови да ћу тешко савладати језик и да се нећу прилагодити новој средини, након трећег мјесеца су нестали. На почетку смо мало користили енглески језик, њемачки су причали спорије, па сам се и ја брзо навикао. Упознао сам много ликова са различитих страна свијета и та нова пријатељства су једна од многобројних предности које пружа овај програм. Путовао сам у Лихтенштајн, често идем на Алпе, спремам се за пут у Берлин, а надам се да ће камп, планиран АФС програмом у Паризу, бити одржан.☺ Има и једна лоша ствар у свему овоме. Ми као малољетни, имамо излаз до поноћи, хм... Зато често пропуштам супер концерте и неке party-је.☹ Хвала вам што сте ме се сјетили.☺"

Своје учешће у АФС програму имала је и **Сања Лалић**, а она о својим искуствима каже: „БИТИ ученик на размјени значи немати времена за досаду!!! Након 3. мјесеца `мој њемачки` је знатно напредовао, па сам сад у могућности да без проблема пратим редовну наставу. Оно што ћу вјечно памтити су нова, а надам се и дугогодишња пријатељства. До сад сам путовала у Холандију, била сам на зимовању у Аустрији, а са породицом ћу путовати у Амстердам.☺ Надам се да ћу као АФС ученик бити члан кампа који ће се одржати у Паризу. Позз свима..."

КРОЗ ГИМНАЗИЈУ

АУТОР: ТИЈАНА, I,
ФОТОГРАФИЈА: МАЈА, III₆

„ЂИР“ КРОЗ ГИМНАЗИЈУ

Колико, уопште, познајемо сопствену школу??? Старији разреди су, не сумњам, завирили у сваки ћошак. Али ми, нови, мали, првачићи — зовите нас како год желите — све и да смо хтјели, нисмо стигли. Мада, не сумњам, постоје и такви случајеви.

За све који не знају — *Орфеј* открива и најситније детаље које скрива Гимназија међу својим, препознатљивим циглама. (Од ћошка до ћошка. ☺)

Детаљи поред којих свакодневно пролазите, а нисте их ни примијетили, могу бити врло интересантни, ако их сагледате из другог угла. Вјероватно многи од вас и не знају да Гимназија има „унутрашњи врт“, који је, додуше, мали, али би се могао искористити. Зато људи, ашове у руке и у акцију! Исто тако, сигурна сам, не знате ни гдје се налазе противпожарни апарати, а у случају пожара (Не бих да слутим, мада, један би нам добро дошао. ☺) могли би нам, чак и затребати. И да...осјећам моралну обавезу да, у име професора Боже Марића, јавно оптужим онај огромни филадендрон код зборнице, који константно, упркос професоровим пријетњама да ће га ишчупати, ремети лагодност кретања на тој релацији. Надам се да еколози због горе поменуте биљке неће „напасти“ професора. Ипак је он заслужан за онај препознатљиви пано планинарске секције, који има почасно мјесто у холу школе. То сте сигурно опазили, јер га напосто не можете промашати.

У ону мистериозну просторију код сале, гдје је паркиран славни супер-мега-гига тракторчић — косилица, баш се и не усуђујем завирити, мада увијек имам жељу да возим оно „чудо“. Мултифункционална кантина је наравно увијек ту да се у њој исплачете, провеселите, наједете и, наравно, насједите док чекате проф. информатике. На клупама се види колико је генерација прошло кроз Гимназију, тј. пресједило у „кантини“.

Мокри чвор не бих да коментаришем, име говори само за себе. Оставиће дубок траг на мојим плућима, у то сам сигурна. Могло би се о сваком сантиметру понешто написати, али како слика вриједи више од 1000 ријечи, обратите пажњу...

Када неко ко се не осјећа дијелом ове „краљице школа“, посматра Гимназију свана, види само грађевину од црвених цигли са огромном стакленом површином и мноштвом брижно гајеног зеленила. Другима, пак, она много више значи...

До ње се корача несигурним, преплашеним корацима (најчешће у „старкама“, јер то некако иде уз имиџ гимназијалца), пуним предрасуда о предстојећем...

Често вам се, као посљедица тога што сте гимназијалац, заврти у глави, видите дупло.

Или вам се све што видите искриви... То је потпуно нормално и, кажу, прође негдје у III. Послије вам чак буде и жао, ваљда у IV...

ОРФЕЈ 11

КРОЗ ГИМНАЗИЈУ

И да, често вам „падне мрак на очи“, не знате куда даље. Е, онда су ту сјајни и дуги ходници Гимназије, који вас увијек усмјере и изведу на прави пут...

А кад нађете своје „мјесто под сунцем“ све поприми други облик, сигурно не искривљен, и тада вам, чак, лице осмијех краси...

Онда долази онај добри дио, дружења, пријатељства, Велики одмор (дефинитивно је заслужио да се пише великим словом) итд. И све тако, док вас једног дана...

...опет они исти „страшни и тамни“ ходници Гимназије (сада у боји), коначно не изведу на ПРАВИ пут, гдје су вам сва врата отворена... МАТУРАНТИ, СРЕЋНО!!!

ДЕШАВАЊА ВАН ЦРВЕНИХ ЦИГЛИ

Док сједимо на часу усред предавања, усред радне седмице, било какве активности изван зидова школе су тако далеке. Готово да немамо слободног времена, осим оних неколико сати дневно испред телевизора, обавезне кафе послје школе и Светог викенда. Када већ дангубимо, дангубимо са стилем! Пошто нам се послје вишемјесечних најав *TITANIUM* напoкон затворио, збуњена маса се мора правилно усмјерити.

Један од приједлога је *Café POP*, релативно ново, популарно мјесто у којем се поред кафице и екзотичне хране, може уживати и у арт филмовима, предавањима за младе и промоцијама. Умјесто лутања улицама сваког викенда, боље рјешење је party у *Why Not* клубу који окупља занимљиве урбане људе.

За тренутке просвећености, незаобилазан је Музеј савремене умјетности, а онај ко се стиди рећи када је посјетио барем једну од културних манифестација у Банском двору, стварно има разлога за стид! Исто важи и за љубитеље позоришта који су празних џепова, јер је цијена улазнице за представу у Народном позоришту достигла минималну цијену од 3 КМ.

Посебно заинтересовани за одређену област (књижевност, информатику, медицину, аутомобиле,...) слободно могу да потраже рубрику „сајмови“ у градском водичу. Још ако вам је досадно ових дана у граду, умјесто на бањалучки сајам можете отићи у неки од градова у региону, што релативно боље звучи.

Ако вам ни то није довољно, да ли сте икад стајали поред 50 милиона долара? Не? Е па, у Кловићевим дворима у Загребу се након трогодишњих припрема, 3. марта отворила изложба холандских аутора, међу којима је најпознатији Ван Гог. Оваква шанса се не пропушта, али, не брините, екзибиција је отворена до 4. јуна. Имате довољно времена да одете, а отићи ћете, зар не? Мислим, 50 мил. долара...

МУЗЕЈ САВРЕМЕНЕ УМЈЕТНОСТИ РС

- * Стална поставка „Од Галерије до Музеја“
- * Изложба „Традиција као инспирација“
- * Изложбе „Szombathy art“ и „Ich bin Künstler Славко Матковић“ аутора Небојше Миленковића

МУЗЕЈ РС

- * Стална изложбена поставка Музеја РС, радно вријеме од 8 до 19 часова
- * Изложба фотографија „Титове посјете Бањој Луци“ Удружење грађана Бање Луке „Јосип Броз Тито“

НАРОДНА И УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА РС

- * Изложба „Животни пут и дјело Жан-Пола Сартра“

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР БАНСКИ ДВОР

- * Изложба „100 година бањолучке штампе“ Бојана Стојнића (изложбени салон)

ХРВАТСКИ КУЛТУРНИ ЦЕНТАР

- * Изложба акварела „Градови, цвијеће, портрети, сусрети“ Нерице Абдулић-Османчевић

ЧЕРНОБИЛ

КАТАСТРОФА ЧИЈА НАС СЈЕНА ПРАТИ И

ДАНАС

Како је све почело?

Руски оператори, услед промјене директора електране и незнања људи, 26. априла 1986. године покрећу недопустив експеримент. Жељели су да скрате вријеме гашења реактора и подизање на снагу, али умјесто тога ушли су у опасну фазу када се реактор нагло прегрејао. Одводни флуиди у цијевима су се прегрејавали а недуго затим и цијеви су попуцале. Водена пара је ушла у усијани графит, дошло је до стварања праскавог гаса. То је изазвало експлозију која је уништила атомско језгро реактора број четири нуклеарне електране Чернобил. Радиоактивност која је ослобођена имала је интензитет 400 бомби бачених на Хирошиму.

Када је свијет сазнао?

Совјетски политичари, по опробаном методу – најприје слажи становништво а затим прикриј посљедице – цијелу ствар су прикривали од свјетске и домаће јавности. Неколико дана након испуштања радиоактивних материја у атмосферу, власти тадашњег СССР-а нису обавјестиле ни становништво оближњег града које је на удаљености од 2 км

живјело нормалним животом. Тек када је радиоактивни облак стигао до Шведске и када су то примијетили тамошњи научници, влада Совјетског Савеза признаје шта се десило.

Борба против тајног непријатеља...

Радиоактивни облак ношен вјетровима долази чак и до Француске а радиоактивне честице са кишом падају и на Корзику, гдје је данас повећан број обољелих од малигних обољења. Први који су дошли на мјесто несреће били су војници чији је задатак био да зауставе пожар који је бјеснио у електрани. Ликвидатори — 500 000 хиљада људи који су се борили да зауставе радијацију — голим рукама сакупљали су контаминирани дијелове око електране те су саградили саркофаг од олова, челика и бетона. Цијеле области око електране у Русији, Бјелорусији и Украјини су исељене, животна средина у тим областима је контаминирана за наредних 500 година.

Посљедице...

Они који су тада били дјеца, у Украјини или западној Русији, тек сада увиђају генетску штету, оличену у

мањој плодности као и чињеници да свако четврто дијете се роди са неком абнормалношћу. Радиоактивне честице пале су и на Корзику гдје је повећан број малигних обољења. Ликвидатори који су се борили против радијације данас пребрзо старе, болују од малигних обољења и имају проблеме у понашању. У готово цијелој Европи је повећана радиоактивност. Сигурно је да радиоактивни облак није заобишао ни тадашњу Југославију. Међутим, оно што је занимљиво је да никакви подаци о радиоактивности послје чернобилске несреће у Југославији нису достављени Међународној агенцији за атомску енергију. На карти диспозиције цезијума налазе се две велике мрље, то су подручја бивше Југославије и Бугарске.

А како је могло бити...

Да је ужарена радиоактивна лава доспјела у подземне просторије електране то би изазвало и експлозију реактора број 3. Да се то десило Европа би била толико контаминирана да у њој не би могао бити могућ живот у наредним столећима.

R.E.M.

The story of R.E.M. is undoubtedly a significant part of American rock'n'roll history. The band appeared on the musical scene over 20 years ago. When they have become famous all over the world in 1991, not only has producing new albums brought much interest between reviewers but, as its more important, between the listeners of the music.

R.E.M., as much as the other bands, obviously had their ups and downs. They ventured to cross all the barricades and entered the millennium year happily. Unfortunately, without the drummer, Bill Berry, who was an initiator of R.E.M. Nevertheless, the group claims themselves as more experienced, determined, powerful than ever before and as being on an extremely evolving level.

The band virtually defined expression 'an alternative rock' of the early 80's, slowly proving to the radio stations that playing the guitars is not a bad thing. After a decade of hard work R.E.M. reached the tops with groundbreaking, crushing commercial success, regardless of what the giant music business was dictating in that time.

The whole story began in 1960 when John Michael Stipe (lead vocal) was born in Decatur in Georgia. His father was a helicopter pilot in the US Army. So permanent dwelling in one place was unheard-of. Consequently Stipe became timid, secretive and withdrawn. We probably wouldn't have seen him singing if there was no punk rock, which turned his life round. 'New York Dolls', 'Television', 'Velvet Underground', 'Talking Heads' - that was Stipe's lifeblood. The most in-

fluential was Patti Smith's album 'Horses' from 1975. The end of 70's brought Stipe about studying Art at the Georgia University in Athens.

Peter Lawrence Buck (guitar player) was born on 6th December in 1956 in Los Angeles and bred in the suburbs of San Francisco. 14-year-old-boy moved to Roswell, GA., that brought to mind a whistle stop, full of simpletons (would-be farmers), where the opening of McDonald's was the epoch-making event. The city of representative view for Southern US in that times. Peter didn't feel like studying, so he dropped out of the university and became a salesman in one of the 'Wuxtry Records' music store.

Michael Edward Mills (bass guitar player, born 17th December 1958 in Orange County, CA.) and William Thomas Berry (drums, born 31st July 1958 in Duluth, Minnesota.) graduated from the same high school in Macon, GA. (92 miles away from Athens) and formed the rhythmic section. At the very beginning this was playing in the garages or at the wedding receptions. They had opposite characters. While Bill was following the surge of 'Sex, Drugs and Rock 'n' Roll', Mike did nothing beyond cramming and toadying to the teachers.

The boredom and weariness, caused by the tone of southern boogie, forced them to experience punk rock. This is how they found their way to Athens. Bill became a law student, Mike tried his luck in being here and there at the university.

DIE TOTEN HOSEN

All die Zeit, zwischen dieser und der vorrigen Ausgabe unserer Schulzeitung, hatte ich eine Krise. Eine Schaffenskrise. Ich wusste nicht, was ich euch jetzt servieren sollte. Letztes mal schrieb ich über Rammstein, und das fiel mir nicht schwer, da diese, meiner Meinung nach, die beste Band in Deutschland ist. Aber was jetzt? Und da sagte mir eine kleine Stimme: „Schreib doch über Tokio Hotel. Die sind jetzt ja populär.“

NEIN! Alles, nur das nicht! Ich werde nie, ich wiederhole, nie, über Tokio Hotel schreiben. Ich sage ja nicht, das sie schlecht sind. Nein, keinesfalls. Sie sind katastrophal. Und plötzlich wurde es mir klar. Ich werde euch von einer Band schreiben, die zusammen mit Rammstein und Den Ärzten über die Rock/Punkrockszene in Deutschland regiert. Ich rede, natürlich, von Den Toten Hosen. Bei uns sind sie fast unbekannt, was ziemlich Schade ist, da sie ziemlich gute Musik machen.

Die Band besteht schon fast 25 Jahre lang. Alles fing in den 80er Jahren an. Damals waren sie eine kleine Underground-Band. Nein, halt. Sie waren ein Underground... Na ja, etwas. Sie hatten keine Instrumente, kein Geld, keine Songs, keine Erfahrung... Soll ich wirklich fortfahren? Aber nach den ersten Erfolgen war der Ruhm schon in Sicht. In den späten 80ern entstand ihr Song „Hier kommt Alex“. Und da kam auch der Erfolg. In der Zwischenzeit änderten sich natürlich die Mitglieder der Band, und ihr Stil wurde sogar von Klassikern und deutschen Schlagern beeinflusst.

Von da an ging es für die Hosen nur voran. Die Hosen machten eine Platte zusammen mit ihren Idolen; „Learning English – Lesson One“ ist vielleicht das beste ihrer Alben, denn alle Songs sind Produkte der Zusammenarbeit mit Punklegenden. Der Erfolg war ihnen sicher, sie hatten Ruhm, hatten alles was sie wollten. Das Resultat ist: sie sind auch heutzutage eine der bekanntesten Bands Deutschlands. Ihrer letztes Album, „Zurück zum Glück“, bleibt der Tradition der Hosen treu. Zwei Songs besonders: „Ich bin die Sehnsucht in dir“ und „Wahlkampf“. Viele meinen, die Hosen hätten den Punk betrogen. Es ist nicht zu bestreiten, dass sie mit ihrer Musik höllisch profitiert haben. Aber ihre Songs handeln auch von Konsumterror, Aids, Gewalt-Videos, Reality-TV, Ferntourismus und Ausländerfeindlichkeit, Rassismus... Alles Themen, die noch heute aktuell sind. Vielleicht nicht in Deutschland (einige aber schon), aber in vielen anderen Ländern sind diese Dinge Alltag. Und wegen ihrer kontroversen Natur und skandalösen Konzerten sind sie überall beliebt. Ich frage mich: Warum sind sie nicht hier bekannt? Da ich aber persönlich kein Fan des Punks bin, kann ich das nicht erklären.

Also, wem könnte ich Die Toten Hosen empfehlen? OK, mal sehen... Jemand der Rammstein zu hart findet (das ist aber sehr unwahrscheinlich), und dem Die Ärzte einfach zu kommerziell klingen, aber trotzdem die deutsche Musik von heute (das heißt, der letzten 20 Jahren) kennen lernen will, hat eine gute Chance mit den Toten Hosen. Wer aber Tokio Hotel immer noch gut findet, soll es erst gar nicht probieren.

ГРАФИТИ

- 🍏 Ајнштајн је мртав, Њутн је мртав... Ни ја се не осјећам баш најбоље!
- 🍏 Има жена које тврде да су сви мушкарци исти! Зар то није мало превише искуства?
- 🍏 Боље испасти глуп него из аутобуса!
- 🍏 Узела си жилет пререзала вене, чиме да се бријем, не мислиш на мене!
- 🍏 Лакше је ући у историју него у бус градског превоза!

- 🍏 Личимо на античке богове, сви смо голи и боси!
- 🍏 Јест ме провали ко избјеглица празан стан!
- 🍏 Јест ме провали ко крмача ограду!
- 🍏 У сосу сам, ђуфта.
- 🍏 Не треба ништа остављати недоврш...
- 🍏 Некад сам био неодлучан, сад нисам. Или можда јесам?
- 🍏 Када ти срећа окрене леђа шутни је у дупе!

ПРИПРЕМИЛА: ЦЕЦА, III11

БИСЕРИ

проф. — Карактеристика суданских црнаца је да имају црну боју коже!

проф. — Пјешчаре су површине прекривене пијеском. (Нисмо знали!)

проф. — У Црној Гори је таква клима да се можете купати и сунчати у исто вријеме.

проф. — ...И они возе моторе са погоном на сва четири точка!

проф. — Ја видим и кад не гледам!

ученица: — Професоре, је л` могу у вц?

проф. — Не! Ви превише идете, направи се гужва, можеш се само обратити Наставничком вијећу да те пусти!

проф. — Они се по шест мјесеца не врате кући!

ученик — Професоре, је л` могу у вц?

проф. — Ма, не може. То је безобразлук, превршило сваку мјеру... Ма, ма иди!

ЈЕ ЛИ ИСТИНА ДА МОМЦИ?...

Они мисле само на једно, не показују осјећаје и знају разговарати само о спорту. Постоји безброј предрасуда о јачем полу. Истраживања су показала да:

РАДИЈЕ ПРОВОДЕ ВРИЈЕМЕ СА ПРИЈАТЕЉИМА НЕГО СА СВОЈОМ ЦУРОМ

12% жели изаћи у мушком друштву само када је неки важан догађај,

26% даје предност цури,

62% мисли да су цуре сувишне на правом мушком изласку.

НЕ МОГУ БИТИ ПРИЈАТЕЉИ СА ЦУРАМА

38% каже да то није истина,

37% тврди да је пријатељство могуће ако за цуру нису заинтересовани,

25% мисли да није могуће пријатељство са цуром која им је јако привлачна.

БРЖЕ ПРЕБОЛЕ ПРЕКИД

11% мисли да је момцима пуно теже,

43% каже да им је ужасно тешко кад их цура остави,

46% уопште не пати, ако су прекинули они.

НЕ МОГУ ОСТАТИ ВЈЕРНИ

12% мисли да су цуре пуно вјерније,

40% сматра да вјерност зависи о томе каква је цура,

48% тврди да вјерност не зависи о полу.

РАДИЈЕ ИМАЈУ ЛИЈЕПУ НЕГО ПАМЕТНУ ЦУРУ

64% жели и лијепу и паметну цуру,

19% мисли да мора бити само симпатична,

17% сматра да цура без интелигенције не може бити секси.

ХВАЛЕ СЕ СВОЈИМ ОСВАЈАЧКИМ ПОХОДИМА

13% каже да њихови најбољи пријатељи знају све о њиховим романсама,

46% су џентлмени и ђуте о ономе шта је између њих и цуре,

41% исприча само угрубо шта је било.

НЕ РАЗГОВАРАЈУ О ОСЈЕЋАЈИМА

20% каже да с цурама пуно причају о осјећајима,

15% сматра да је тврдња тачна,

65% једноставно разговара о осјећајима на друкчији начин од цура.

Кристина Пајић

ЏУДИСТА ВЕДРАН ГРМУША

Теза да добри спортисти не уписују Гимназију јер је претешка уз све те тренинге, пада у воду када се виде примјери врских спортиста који иду у Гимназију и уз то су врло добри ученици. Још један такав примјер је и Ведран Грмуша, џудиста бањалучког клуба „Раде Личина“. Ведран је врло добар ученик IV7 одјељења, а разговор с њим смо обавили у току припрема за такмичење из демократије у којем је и он учесник. Послије матуре Ведран планира да упише медицински факултет, али то не значи да ће престати да се бави џудом. Жеља му је да једног дана има свој џудо клуб.

Првак Републике Српске у кадетској и јуниорској конкуренцији и вице првак БиХ, тврди да џудо не одузима пуно времена од школе. Пошто су такмичења викендима, изостанке због џуда прави само када има седам часова у поподневној смјени, јер мора да стигне на тренинг. Тренинг има једанпут дневно и траје сат и по времена. Када је на распусту тренинге има два пута дневно, тако да је

све прилагођено успјешном извршавању школских обавеза.

За вријеме сезоне, која траје од априла до децембра, такмичења су сваке друге седмице, док су јул и август резервисани за кампове и припреме. Џудо га често одведе у Загреб и Београд. „Свако такмичење“ каже Ведран, „прича је за себе. Посебно ако сви освојимо медаље, јер онда нема веће радости“. На турнире по БиХ, клуб „Раде Личина“ шаље и до 15 учесника. Турнире који су мало даље до сада је било тешко финансирати јер није било спонзора, али и то се полако мијења. Клуб, боље речено тренер Драгиша Антонијевић, је својим такмичарима набавио нову струњачу и тренерке. Имају шест термина у двије сале седмично и завидне услове у односу на остале клубове у РС.

Џудо је веома популаран у Јапану и у Француској, и постаје све популарнији. То је један од олимпијских спортова који је све посјећенији због динамичне борбе. Код нас такмичења и нису баш посјећена, а

најпопуларнија категорија је она преко 90 килограма у којој наступа и Ведран. Његов клуб „Раде Личина“ организује два такмичења: Џудо куп Бања Лука, који се одржава на Видовдан и Џудо фестивал у децембру. Каткад овај клуб организује и државна првенства.

Џудо савез је без адекватног буџета и зато наши такмичари ријетко иду на велика такмичења. Најважније такмичење на коме су наши џудисти учествовали је било Балканско џудо првенство које се прошле године одржано у Истанбулу, што је Ведрану један од најважнијих успјеха. Наши репрезентативци су освојили сребрну и бронзану медаљу у женској а сребрну медаљу у мушкој конкуренцији.

Ведрану Грмуши желимо све најбоље у будућности, а ви који желите сазнати више о овом све популарнијем спорту погледајте Ведранов рад на страници www.znanje.org, у рубрици Спорт и рекреација.

ПАРИПОЛОГИЈА 1

Нека пишу о мени шта год хоће.

И. Крилов

Нема хумора изван језика. И нема ничег људског изван језика: „Искони бе слово“. Свакодневно се дивимо духовитим кованицама људи из наше околине. Без лажне скромности, и мој опус је прилично обиман. Одлучио сам по први пут публиковати мали део.

Слушајући свакодневно кукање и пренемагање одличних ученика, а уз то и професионалних кампањаца, приликом испитивања, почео сам размишљати како да назовем ту групу. У једном тренутку гласно изговорих: **кукачки одбор!** Како немилосрдно ова синтагма извргава руглу здрав разум и сву нашу јадну земаљску утилитаристичку беду.

На једном часу, енглеску синтагму *chilling tale* превео сам као **језослов**. Истина, појавила се и апокрифна варијанта **језоказ**. Нека читаоци процене узалудност овог посла.

Од презимена мог доброг пријатеља Јандрића сковао сам глагол **јандрити** који значи исто што и радити, али радити безвољно, уз отпухивање и негодовање.

Моје ретко презиме је врло погодно за вређање, али сам ја лично предухитрио све заједљивце и нашалио се много пута на свој рачун. Последњи пут сам преименовао конјунктив у **париптив**. Моје презиме није за мене бreme већ олакшавајућа околност за књижевни успех – колико у српској књижевности има Петровића и Марковића, али један је Париповић. Уосталом, за добру књигу се треба намучити као коњ.

П
а
р
и
п
о
л
о
г
и
ј
а

БЛОК

Живи макар још и четврт века —
Биће тако, без излаза, све.

А. Блок

Сјури у срце тромб
Као у вече јамб —
Сконча живота рок
Александар Блок.

Када га походи смрт
Воћем је буктао врт,
А ваздух, влажан, плах,
Онај што кочи дах,
Кружише над тлом
И мирисаше сном.

Песник се, бола сит,
У тешкој жези скрит,
Сети кад беше час
У коме зачу глас,
Када бедни сужањ
Виде с неба огањ.

Сјури у срце тромб
Као у вече јамб —
Сконча живота рок
Александар Блок.

ПАМТИШ ЛИ МЕ?

Памтиш ли ме као зору
Као најљепше снове и ишчекивања...?
Као први немир и чежњу,
Као осјећај првог заљубљивања...?

Или као екстазу, љубав, бол...
Као врелу крв што венама тече,
Као авантуру за осјећај моћи
Што је дошла и отишла за једно вече...?

Памтиш ли ме можда
Као цвијеће, лептире нетакнуте, снене,
Као пуполке, росу,
Као лишће које никад не вене...?

Или ме се тако радо сјетиш
Као нечега од чега користи нема?
Да ли ме уопште памтиш...?
Или твоје сјећање негдје дубоко дријема...?

МИХАЕЛА ГРАЧАНИН, 117

БОГОВИ

Богови, видите ли?
Ми опет крваримо!
А прошао је тек трен од задњег обећања
О излечењу свих рана,
Богови видите ли?
Опет смо Јадни!
Тек што смо започели нову наду,
Прије живота је уништена.
Богови, видите ли?
Ми плачемо!
У свакој сузи су поломљени комадићи
Наше стаклене душе.
Богови, видите ли?
Видите ли како смо јадни,
А по нашем смо лику створени.
Богови,
Ми опет крваримо...

НЕМАЊА ЈЕРКОВИЋ, 1114

ФОРМУЛАТИВНОСТ У НАРОДНОЈ ЕПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ

Слутећи и не слутећи да ће овај небески свод бити заједнички и њима и нама, оставише свој траг за препознавање.

Истичући догађаје, личности и, изнад свега, њихове врлине, уграђиваху у темеље наше душе сјећање и будност:

**„Ако тамо куд напријед немам,
ни натраг се немам куд вратити.”**

(Ј. Јовановић Змај: *Три сужња*)

Издизаху и величаху тражећи ослонац у прошлости и снази својих нараштаја:

**„Дуго ти се име помињало
докле текло сунца и мјесеца.”**

И замишљаше браниоца:

**„Красан јунак на овоме свету,
сабља му се по калдрми вуче,
свилен калпак, оковано перје,
на јунаку коласта аздија...”**

(Косовка девојка)

у гњеву, када заболи бол, и душа се окрене и испуни је пркос:

„плану бане како огањ живи”
(Бановић *Страхиња*)

Јунака који се сунцем душе издиже на небо сунца:

**„а ја ти се не бих повратио,
ни из руке крсташ барјак дао.”**

(Цар Лазар и царица Милица)

када проговара мисао покопана у шутњи и скромности, њих, које су увијек ту, да дочекају на кућном прагу, а које говоре само када наричу:

**„косу реже па виноград веже,
а сузама лозицу залива
и помиње свог Стојана сина.”**

(Ропство Јанковић Стојана)

Подсјећају на нијеме животе који су се борили за слободно небо. Без чијих ријечи, свака мисао наша, сва наша схватања, све што знамо, остали би само непресушна тама. На обичан глас који је благо свима, а створен само за нас.

ЗОРА ГОЛУБОВИЋ, 16

ТРИНАЕСТ ЗВЈЕЗДИЦА

Кажу да кад умиремо видимо неки тунел и свјетло... Тај тунел вјероватно представља пут до раја. Такође кажу да кад се гушимо и умиремо видимо све слике живота који смо проживјели. А шта је са дјецом која умру? Који живот они виде?

Август '92. Недостатак кисеоника због црног плашта рата који нас је завио. Црни плашт смрти. То су биле најгоре године наших живота, а најтужнији и **задњи** дани њихових живота. Дванаесторо дјеце, дванаест звјездица, дванаест капи бола. На срећу, још једна је остала — тринаеста.

На срећу или, боље рећи, нажалост?! Четрнаест година бола, патње и туге. Бола који је несношљив. Али борила се до последњег тренутка и ћутала је. Звуци бола, јецаји су се чули само онда када је превише бољело. Храброст и ријечи утјехе оца су у тим тренуцима надвладала бол. Покушавала је живјети животом среће, животом који су

друга дјеца живјела и живе. Пропустила је најљепше дијелове дјетињства.

Живјела је борећи се и то је врло мали број људи примјећивао. Међу њима смо и ми, али не нашом кривицом, већ кривицом државе. Државе... (смијех). Не видим је, али у реду, ако се тако каже...

Послије тешких четрнаест година, више није могла да се бори. Њено ситно и изморено тијело је показивало да је у њеном животу било превише бола. Али **покушала је** живјети своје дјетињство без обзира на све што се десило. Није се обазирала на државу, јер јој никада нису ни требали. Требали су јој само пријатељи којих је имала велики број. Знала је да постојимо и ми, и вјеровала је да смо ту за њу. Били смо.

Ове године и она је отишла путем свијетлог тунела. Отишла је на пут без повратка. Придружила се осталим звијездама и сад заједно са њима даје сјај мрачном небу.

СУНЧАНИ ДАН

Немој отићи поново
са мога сунчаног хоризонта
и пустити мале облаке
да расплету свечане нити.
Тада више неће бити игра,
можда ни мене ту више неће бити.

Сачувај ми малу кап овог дана
у морима срећних дана других људи,
обећај ми да цвјетови неће бити сами,
сваким рођењем прољећа ти са њима буди!

Немој плакати никад!
Сузе су пуста, слана вода,
реци тренутку да имаш нешто његово,
вјеруј птицама да је и тебе родила слобода!

ТИЈАНА БЈЕЉАЦ, III10

МОСТОВИ КОЈИ ПОВЕЗУЈУ МЛАДЕ

Ходам непознатим путевима бесконачне маште. Разгледам све око себе и, као да погледом тражим нешто одређено. Осјећам необичну усамљеност, тако честу појаву код младих људи. Усамљеност која ме гуши. Покушавам да их задржим, али узалуд; слане сузе клизе низ моје жалосно лице.

Погледам лијево и угледам вијугаву, смарагдно зелену ријеку. Изненада зачујем вриску и дозивање. Погледам на другу страну ријечне обале, и угледам неке људе како ми машу. Не, нису то одрасли људи! Никада нисам видјела одрасле људе да са толико љубави и енергије машу непознатој особи. Били су то моји вршњаци. Они и даље вичу и машу, и говоре неким, мени непознатим језиком. У том тренутку схватам колико је то небитно. Јер они, баш као и ја, желе да се дружимо, склапамо пријатељства. Повезује нас језик без ријечи. Тим невидљивим језиком, оним безазленим и наивним пуним љубави, они желе да пређем на њихову страну. Желе да будемо пријатељи. И ја то желим, свим својим срцем.

Направих корак напријед, али се нагло зауставих. Ухвати ме паника, јер схватих да не могу пријећи ријеку. Између великог пријатељства стоји ријека заборавља која носи све пред собом. Једина могућност да је пређем јесте мост. Мост који повезује младе. Затворих очи и пожељех да се тај мост створи испред нас. Да упознам своје вршњаке. Отворих очи и угледах га онако величанственог, изграђеног од повјерења и разумијевања, љубави и доброте. Дозивао ме нечујним гласом. Са друге стране — мук. Секунд, два зачу се бат убрзаних корака. Они што су ме дозивали, трчали су ка мени. Од радости потрчах им у сусрет. Срели смо се негдје на средини. Дуго смо се насмијани гледали и причали језиком без ријечи. Није важно; постали смо пријатељи. А последице?

Нисам сигурна, јер је убрзо свануло и некакав сат је зазвонио. Мада, онај исти мост, понекад залута у моје мисли у сну. И даље спаја удаљене обале и младе људе. И даље је тако стваран. А затим одлази даље; не љутим се. Знам да ће једном ипак да се врати и споји ме са старим пријатељима. А можда и са неким новим.

АНА РОДИЋ, II7

Посљедњи њуш се опрашћемо од лика човјека. Лика? Не, од његовог дјела. Данас се опрашћемо од човјека који је многим њомогао да прођу кроз њежак њериод школовања, од човјека који нам је својим ошћимизмом улијевао наду у боље сутра. И сада, у овом њренушћу мислећи о њему, кроз нас проструји доза сшћрахошћовања зачињена вјечишћим ошћимизмом и љубављу. Данас осјећамо његову ѡприсушћност, можда јачу него иначе, осјећамо и осјећаћемо је увијек. Осјешћиће је и наредне генерације, јер дух човјека какав је био наш Бели не блиједи шћако брзо и шћако лако. Док год ѡсшћоји Гимназија, ѡсшћојаће и шћрачак сунца који ће се ѡпробијати кроз неѡробојну шћаму, шћрачак, шћако јак, шћрачак који ће заувјек да дише у нама и кроз нас. И зашћо, хвала. Хвала на свим лијеѡим шћренушћима, хвала на сашћима ѡроведеним у вашој канцеларији коју смо малим дијелом бића мрзили, а другим, већим дијелом, обожавали. Хвала, шћшћо сшће били дио нашег живошћа и шћшћо сшће осшћавили шћако дубок шћраг.

С пошћовањем, IV11
Ивана Срдић

